

College van burgemeester en wethouders
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Betreft: Renovatie en nieuwbouw Museum Boijmans Van Beuningen

Rotterdam, 7 december 2022
Ref: IK/2022-0406/DIR

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Met dit schrijven willen wij u onze positie uiteenzetten ten aanzien van het verloop van het renovatie- en nieuwbouwtraject van Museum Boijmans Van Beuningen, mede in vervolg op de voortgangsgesprekken tussen directie, Raad van Toezicht en de verantwoordelijke wethouders en de discussie in de raadscommissie afgelopen week.

De rol van het museum in het renovatie- en nieuwbouwproject is steeds geweest het inbrengen van museumspecifieke kennis en ervaring, het bewaken van de kwaliteit van het ontwerp aan de hand van de toekomstvisie *Museum in Transit*, *Museum als Netwerk*, het vastgestelde Programma van Eisen (PvE), de te verwachten bezoekersbeleving en de mogelijkheden voor exploitatie. Het ontwerpen van een museum is een creatief proces waarin normaliter nauw wordt samengewerkt tussen gebruiker en architect. Destijds werd het belang daarvan ook bevestigd in de dialoogsessies ten behoeve van de architectenselectie. Regelmatig hebben wij binnen het project aangedrongen op rechtstreeks overleg tussen de museumdirectie en de architect in creatieve ontwerpessies, waarin een directe uitwisseling van kennis en ervaring met betrekking tot het functioneren van musea, het gebruik van het gebouw en de exploitatie kan plaatshebben. Vanuit de projectorganisatie werd hier echter geen ruimte voor geboden en ook nu nog is rechtstreeks contact tussen museumdirecteur en architect niet mogelijk. Het is naar onze mening van groot belang dat dit nu wel gebeurt daar we in de laatste fase van het ontwerptraject zitten, en omdat het de kwaliteit van het ontwerp ten goede zal komen.

Op 27 september hebben wij enigszins tot onze verbazing van de gemeentelijke projectorganisatie een – ten opzichte van het ons laatst bekende ontwerp – op een aantal punten fundamenteel gewijzigd Voorlopig Ontwerp (VO) voor de renovatie en nieuwbouw van Museum Boijmans Van Beuningen ontvangen. De museumorganisatie en de bouwdirecteur zijn helaas niet betrokken geweest bij dit jongste ontwerp.

Na ontvangst is het VO door de museumorganisatie getoetst aan de hand van bovenstaande criteria en is binnen anderhalve dag formeel gereageerd op het ontwerp. Kortgezegd is het museum op rationele gronden van mening dat een deel van het ontwerp niet in overeenstemming is met genoemde toekomstvisie en het PvE. Op conceptueel niveau steekt het ontwerp niet goed in elkaar, wat leidt tot een voor het museum op punten niet functioneel ontwerp, met een ongewenst negatief

effect op de exploitatie en de bezoekersbeleving. We vragen ons af of het huurdersbelang – het museum huurt immers het pand van de gemeente – hiermee wel voldoende gediend wordt.

Het knellende kader van de Nota van Uitgangspunten voor de buitenruimte heeft er bovendien toe geleid dat door de architect is voorgesteld een deel van het rijksmonument – de voormalige conciërgewoning van het bouwdeel Van der Steur – te slopen. Dat is wat ons betreft niet aanvaardbaar mede omdat het op conceptueel of functioneel niveau ook niets oplost. Het museum staat daarom nadrukkelijk wel achter het VO wat betreft de renovatie van het bouwdeel Van der Steur en het logistiek centrum onder de belvédère in het Museumpark, maar kan zich niet verenigen met het ontwerp wat betreft het gebied: entree, belly, begane grond Bodon, verbinding bouwdelen Bodon en Van der Steur.

Vanuit de projectorganisatie werd in de afgelopen weken herhaaldelijk aangegeven dat er op conceptueel niveau niets meer wordt gewijzigd en dat conform het besluit van uw college en de gemeenteraad december 2021 alleen de, op verzoek van de gemeente benoemde, bouwdirecteur “aan tafel zit” in de projectorganisatie.

Twee weken geleden hebben echter een aantal overleggen plaats gehad tussen de museumdirecteur, de voorzitter van de Raad van Toezicht en de wethouders Kasmi en Struijvenberg waarin van gedachten werd gewisseld over bovenstaande overwegingen. De zorg over de exploitatie van het museum bleek een gedeelde te zijn. Wethouder Struijvenberg gaf aan met oog op de autonome kostenstijgingen en de inflatie al bij het VO een raming aan de gemeenteraad te willen voorleggen in plaats van het eerder overeengekomen moment, namelijk bij het Definitief Ontwerp (DO). Bovendien wenst hij het VO samen met de uitwerking en raming van het Basis+ scenario aan de gemeenteraad te presenteren. Vanuit het museum werd daarom toegezegd constructief mee te werken door het leveren van een exploitatieraming voor het VO van 27 september en nu ook een exploitatieraming voor zogenaamde Basis+ scenario – de laatste is naar onze mening geen toekomstbestendige optie. De gemeente zal hiervoor de benodigde informatie geven over de investeringsraming en de daaruit voortvloeiende huurprijs. Bovendien heeft het museum aangegeven graag mee te werken aan het opstellen van een PvE voor het Basis+ scenario. Expliciet werd aangegeven dat het museum geen verdere input zal leveren aan de uitwerking van het VO van 27 september indien het ontwerp op conceptueel niveau geheel niet meer zou kunnen worden gewijzigd, immers het museum heeft aangegeven om fundamentele redenen niet achter genoemde delen van dit ontwerp te kunnen staan.

De toezegging door beide wethouders dat de museumdirecteur in gesprek zou kunnen gaan met de architect en dat er ruimte zou worden geboden om het ontwerp op conceptueel niveau te wijzigen, hebben wij als positief ervaren. Op 23 november jl. werd de voortgangsrapportage over de renovatie van het museum behandeld in de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte. De toezeggingen die de week ervoor door de wethouders werden gedaan aan de directie en de RvT van het museum leken niet bevestigd te worden in de vergadering, ook niet na expliciete vragen hierover van gemeenteraadsleden. Wij benadrukken nogmaals dat het wat ons betreft van cruciaal belang is dat de ruimte wordt geboden voor overleg tussen de museumdirectie en de architect om met elkaar ontwerpoplossingen te zoeken die bij zullen dragen aan een VO waar zowel de gemeente als eigenaar als wel het museum als huurder / gebruiker zich in kunnen vinden.

museum boijmans **van beuningen**

Wij zijn daarom verheugd dat op 8 december een eerste stap wordt gezet, te weten een gesprek tussen museumdirecteur en de architect. Wij spreken de hoop uit dat dit zal leiden tot de door het museum noodzakelijk geachte wijzigingen en aldus een gezamenlijk gedragen Voorlopig Ontwerp.

Met vriendelijke groet,

Ina Klaassen
Directeur bestuurder

Jurgen Stegmann
Voorzitter Raad van Toezicht

Cc Gemeenteraad
Commissie voor Welstand en Monumenten